Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з НВР ЛНУП
_____ професор Віталій Боярчук
“_____”_____2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Адаптивна архітектура при реставрації, реконструкції та ревіталізації будівель і їх комплексів»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»
ОП «Архітектура та містобудування»

Львів 2024

Робоча програма «Адаптивна архітектура при реставрації, реконструкції та ревіталізації будівель і їх комплексів»
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Розробник: Кюнцлі Р.В., докт.мист., професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури
Протокол від “28” 09 2024 року № 2

Завідувач кафедри: док.арх., професор
_____ (Кюнцлі Р.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету будівництва та архітектури

Протокол від “29” 08 2024 року № 2

Голова методичної комісії: к.т.н., в.о. професора Мазурак А.В.
_____ (Мазурак А.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© ЛНУП, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень

Рівень вищої освіти: «Магістр»
Галузь знань : 19 – Архітектура та будівництво
Спеціальність : 191 «Архітектура та містобудування»

Характеристика навчальної дисципліни:
Нормативна
Кількість кредитів – 5
Загальна кількість годин – 150
Вид контролю: екзамен
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин становить (%):
для денної форми навчання – 63%

Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс спрямований на ознайомлення студентів з теоретичними та практичними аспектами адаптивної архітектури, пов'язаними з реставрацією, реконструкцією та ревіталізацією історичних будівель і їх комплексів. Основна увага приділяється збереженню архітектурної спадщини шляхом її пристосування до сучасних умов, що сприяє як збереженню історичної пам'яті, так і розвитку населених пунктів.

Мета навчальної дисципліни:

Метою дисципліни «Адаптивна архітектура при реставрації, реконструкції та ревіталізації будівель і їх комплексів» є формування у студентів системних знань та практичних навичок щодо процесів реставрації, реконструкції та ревіталізації архітектурних пам’яток. Курс спрямований на розвиток вмінь застосовувати сучасні методи та інноваційні технології для збереження історичної спадщини та її адаптації до сучасних умов, забезпечуючи при цьому гармонійне поєднання старовини та новітніх вимог.

Завдання навчальної дисципліни:

- Ознайомлення з теоретичними основами реставрації, реконструкції та ревіталізації будівель і архітектурних комплексів.
- Формування розуміння процесів адаптації архітектурних пам’яток до сучасних соціально-культурних та функціональних вимог.
- Аналіз методичних підходів до збереження історичної спадщини на основі вітчизняного та зарубіжного досвіду.
- Вивчення архітектурно-ландшафтних методів ревіталізації об’єктів історичної пам’яті та їх інтеграції в сучасний міський простір.
- Засвоєння принципів застосування інноваційних технологій і матеріалів у реставраційних та ревіталізаційних роботах.
- Оволодіння знаннями щодо конструкцій будівель та їх адаптації у процесі відновлення архітектурних пам'яток.

- Розуміння нормативно-правових аспектів регулювання робіт з реставрації та ревіталізації архітектурних пам'яток, особливо у контексті спільної східноєвропейської спадщини.
- Розвиток навичок проєктування та реалізації реставраційних проєктів, які враховують історичну цінність та сучасні потреби будівель.

Дисципліна покликана підготувати студентів до практичної діяльності у сфері збереження архітектурної спадщини, забезпечуючи їх необхідними теоретичними знаннями та практичними інструментами для професійної реалізації.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Реставрація, реконструкція та ревіталізації будівель і їх комплексів. Пристосування до нових умов пам'яток архітектури як складова стратегії збереження історичної пам'яті та розвитку населених пунктів.

Тема 2. Методичні підходи до реставрації, реконструкції, ревіталізації будівель та споруд пам'яток архітектури (аналіз досвіду).

Тема 3. Архітектурно-ландшафтна ревіталізація об'єктів історичної пам'яті. Методи, принципи та прийоми архітектурно-ландшафтної ревіталізації

Тема 4. Використання інноваційних технологій у процесі ревіталізації пам'яток архітектури

Тема 5. Конструкції будівель та споруд при ревіталізації архітектурних пам'яток.

Тема 6. Інноваційні матеріали у процесі ревіталізації пам'яток архітектури»

Тема 7. Нормативно-правове регулювання ревіталізації пам'яток архітектури спільної східноєвропейської спадщини.

3. Структура навчальної дисципліни

Номер теми	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
	Рік підготовки 1 Семестр 1					
Тема 1.	14	2	4			8
Тема 2.	14	2	4			8
Тема 3.	15	2	5			8
Тема 4.	15	2	5			8
Тема 5.	15	2	5			8
Тема 6.	17	4	5			8
Усього	**90**	**14**	**28**			**48**
іспит	30					**30**
Разом	**120**	**14**	**28**			**78**

Індивідуальні завдання						
Курсова робота	30				30	
Усього годин	150	14	28		30	78

4. Теми практичних занять
«АДАПТИВНА АРХІТЕКТУРА ПРИ РЕСТАВРАЦІЇ, РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РЕВІТАЛІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬ І ЇХ КОМПЛЕКСІВ»

№ з/п	Тема і короткий зміст практичних занять	Кількість годин	Максимальна кількість балів
Тема 1.	Ревіталізація та пристосування до нових умов пам'яток архітектури як складова стратегії збереження історичної пам'яті та розвитку населених пунктів. 1. Архітектура як складова історичної пам'яті 2. Стандарти поводження з пам'ятками архітектури 3. Ревіталізація та пристосування до нових умов об'єктів архітектурної спадщини 4. Ревіталізація та пристосування до нових умов об'єктів містобудівної спадщини.	4	7
Тема 2.	Методичні підходи до ревіталізації та пристосування до нових умов будівель та споруд пам'яток архітектури (аналіз досвіду) 1. Методи та принципи адаптивної архітектури при ревіталізації об'єктів предметно-просторового середовища історичних територій 2. Об'єкти ревіталізації згідно статусу обмежень забудови 3. Об'єкти ревіталізації згідно містобудівних визначень та обмежень 4. Аналіз досвіду ревіталізації та пристосування до нових умов пам'яток архітектури	4	7

Тема 3	Архітектурно-ландшафтна ревіталізація об’єктів історичної пам’яті. Методи, принципи та прийоми архітектурно-ландшафтної ревіталізації	4	7
Тема 4	Використання інноваційних технологій у процесі ревіталізації пам’яток архітектури 1. Застосування інноваційних технологій в сфері будівництва та архітектури 2. Інформаційне моделювання споруд (BIM) 3. Застосування 3D технологій у будівництві 4. Технологія RTK у будівництві 5. Проникаюча гідроізоляція	4	7
Тема 5	Конструкції при ревіталізації будівель та споруд. Підсилення конструкцій будівель та споруд при ревіталізації архітектурних пам’яток. – оцінка фізичного зносу конструкцій та інженерних систем (наприклад, якщо планується відновлення незавершеного будівництва); – визначення стану конструкцій внаслідок їх затікання, пожежі тощо; – обстеження конструкцій на предмет подальшого перепланування будівлі, надбудови поверхів, поглиблення підвальній частині; – під час планового капітального ремонту будівель і споруд; – під час реконструкції та модернізації будівель і споруд; для виявлення причин деформацій усіх конструктивних елементів; – під час встановленні причин появи вогкості на стінах і промерзання.	4	7
Тема 6	Інноваційні матеріали у процесі ревіталізації пам’яток архітектури 1. Палітра новітніх матеріалів різного призначення.	4	7

	2. Матеріали та вироби для зовнішнього та внутрішнього оздоблення будівель та споруд. 3. Критерії та засоби раціонального вибору матеріалів у сучасній архітектурно-будівельній сфері. 4. Перспективи використання купольних матеріалів та покриттів. 5. Матеріали з теплоізоляційними та акустичними властивостями.		
Тема 7	Нормативно-правове регулювання ревіталізації пам'яток архітектури спільної східноєвропейської спадщини.	4	8
всього		28	50

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	
	1. Прийом вільного планування архітектурно-планувального методу адаптації архітектурного об'єкта. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 2. Прийом об'єднання та поділ простору на функціональні зони архітектурно-планувального методу адаптації архітектурного об'єкта. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 3. Прийом багатоцільового використання приміщень та територій архітектурно-планувального методу адаптації архітектурного об'єкта. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 4. Об'ємно-просторовий метод адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 5. Конструктивний метод адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 6. Інтерактивний метод адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 7. Принцип варіативності адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 8. Принцип автономності адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 9. Принцип резервування просторових і технологічних ресурсів адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 10. Принцип безперервного проєктування адаптивної архітектури. 11. Принцип інноваційності адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 12. Принцип інтерактивності адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати.	

	13. Принцип екологічності адаптивної архітектури. В яких випадках ревіталізації пам'яток історичної спадщини доцільно застосовувати. 14. Закон України «Про охорону культурної спадщини». Основна його суть положень, та значення в архітектурній та містобудівній практиці. 15. Яка думка ЮНЕСКО щодо забудови в історичній частині міста висловлена у Віденському меморандуму «Всесвітня спадщина та сучасна архітектура – управління історичним міським ландшафтом». 16. Як впливає містобудівна ситуація на об'ємно-просторові вирішення ревіталізованих пам'яток історичної спадщини. 17. Якими прийомами користувались проєктанти при ревіталізації історичної забудови міського простору: вкрапленням в існуюче середовище нового будівництва – офісної будівлі у Копенгагені 18. Як проєктанти вирішили питання сучасного будівництва в охоронній зоні історичної забудови – триповерхового танхаусу у північному Лондоні. 19. Який прийом застосували архітектори у просторовому вирішенні сучасного житла при ревіталізації будівлі церкви Святого Якоба у нідерландському місті Утрехт.	
Усього годин		48

6. Індивідуальні завдання

Тема курсової роботи :
Курсова робота «Проект ревіталізації історичної пам'ятки». Вихідні дані: опорний план населеного пункту, схема землекористування сільської ради, схема території району, карта області (для вихідних даних використовуються матеріали виробничої практики).

7. Методи навчання

1. Словесні методи *(розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)*
2. Наочні методи
– ілюстрація (картинки, моделі, малюнки тощо),
-демонстрування засобу демонстрування: діюча модель,
3. Практичні методи*: Графічні роботи.*

8. Методи контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне *детальний аналіз відповідей студентів****)***
2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (*виконання графічних робіт тощо)*
3. Практична перевірка *(виконання практичної роботи, рішення професійних завдань і т. д.)*
4. Стандартизований контроль *(тести).*

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)							Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	50 балів	100

7	7	7	7	7	7	8		

10. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять; контрольні роботи; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

11. Рекомендована література

Базова

1. Інноваційні технології в архітектурі і дизайні: Колективна монографія / Під заг. ред. В. П. Сопова, В.П. Мироненка. Харків: ХНУБА, 2018. 178 с. https://www.itad.com.ua/gallery/книга%202018полн.pdf

2. Шишкін Е. А., Гайко Ю. І. Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель і споруд : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання галузі знань 19 – Архітектура та будівництво, спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія / Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 40 с. https://eprints.kname.edu.ua/61733/1/ Шишкін%2С%20КЛ.pdf

3. Інноваційні прийоми формування інтерактивних будівель і споруд у міському середовищі: монографія / М. А. Вотінов, О. В. Смірнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 112 с. https://eprints.kname.edu.ua/55319/1/2019%20печ.%202МН%20Монография%20Смирнова%2С%20Вотинов%20%202019.pdf

Допоміжна

1. Сучасні технології в містобудуванні та управлінні розвитком міст. Мат. конф.. К.: 1993 50 с.

2. Криворучко Ю.І., Воронич Є.А. Сучасні концепції містобудування: конспект ле-кцій для студентів Ін-ту архітектури / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 104с.

3. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К.: Інститут історії України НАН України, 2011. 306 с

4. Черкес Б. С., Лінда С. М. Архітектура сучасності: остання третина ХХ – початок ХХІ століть. Навч. посібник. 2- видання. Львів: Вид-во НУ «ЛП», 2014. 384с.

5. Проскуряков В., Проскурякова Г., Хрін О. Як вчитися і навчитися архітектури: навчальний посібник. Львів: Видав. НУ «Львівська політехніка» 2001. 92 с.

6. Проскуряков В. Якому дизайну архітектурного середовища і як ми збираємось вчити у Львові на початку ХХІ століття. *Молода мистецька наука України*. Харків: ХДТАМ, 2004. №6.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси − книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
http://ukr-tur.narod.ru/bibl/bibliot.htm;
http://ukrlibrary.org/1101.htm;

http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf.